ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο πενταμελές τμήμα) της 3ης Ιουνίου 1997 *

Στην υπόθεση Τ-60/96,

Merck & Co. Inc., εταιρία δικαίου της Πολιτείας του New Jersey, με έδρα το Whitehouse Station, New Jersey (Ηνωμένες Πολιτείες),

NV Organon, εταιρία ολλανδικού δικαίου, με έδρα το Oss (Κάτω Χώρες),

Glaxo Wellcome plc, εταιρία αγγλικού δικαίου, με έδρα το Greenford (Ηνωμένο Βασίλειο),

εκπροσωπούμενες από τον Romano Subiotto, solicitor, και τον Mario Siragusa, δικηγόρο Ρώμης, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο το δικηγορικό γραφείο Elvinger και Hoss, 15, Côte d'Eich,

προσφεύγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τους Richard Wainwright, κύριο νομικό σύμβουλο, και Fernando Castillo de la Torre, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση των αποφάσεων C(95) 3316 final/1, C(95) 3316 final/2 και C(95) 3316 def./2, K(95) 3316 endg./3, K(95) 3316 endg./4, K(95) 3316 endelig udg./5, C(95) 3316 final/6, C(95) 3316 final/7 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 1995, με τις οποίες δεν επετράπη στη Γαλλία, στο Βέλγιο, στη Γερμανία, στην Αυστρία, στη Δανία, στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο να λάβουν μέτρα διασφαλίσεως σχετικά με τα φαρμακευτικά προϊόντα προελεύσεως Ισπανίας,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τον R. García-Valdecasas, Πρόεδρο, την V. Tiili, και τους J. Azizi, R. M. Moura Ramos και M. Jaeger, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Το ιστορικό της διαφοράς

1 Η παρούσα προσφυγή έχει ως αντικείμενο την ακύρωση των αποφάσεων C(95) 3316 final/1, C(95) 3316 final/2 και C(95) 3316 def./2, K(95) 3316 endg./3, K(95) 3316 endg./4, K(95) 3316 endelig udg./5, C(95) 3316 final/6, C(95) 3316 final/7 της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 1995, με τις οποίες δεν επετράπη στη Γαλλία, στο Βέλγιο, στη Γερμανία, στην Αυστρία, στη Δανία, στην Ιρλαν-

δία και στο Ηνωμένο Βασίλειο να λάβουν μέτρα διασφαλίσεως σχετικά με τα φαρμακευτικά προϊόντα προελεύσεως Ισπανίας (στο εξής: προσβαλλόμενες αποφάσεις), βάσει του άρθρου 379 της Πράξεως για τους όρους προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την προσχώρηση του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, η οποία υπογράφηκε στις 12 Ιουνίου 1985 (ΕΕ L 302, σ. 9, στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως ή Πράξη Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας).

2 Οι αποδέκτες των επτά προσβαλλομένων αποφάσεων είναι τα προαναφερθέντα κράτη μέλη. Τα κράτη αυτά είχαν υποβάλει αιτήσεις λήψεως μέτρων διασφαλίσεως, βάσει του άρθρου 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, μετά τη λήξη, στις 6 Οκτωβρίου 1995, της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 47 της εν λόγω Πράξεως.

3 Οι προσφεύγουσες είναι τρεις εταιρίες παρασκευής φαρμακευτικών προϊόντων, η Merck & Co. Inc., εταιρία δικαίου της Πολιτείας του New Jersey, η NV Organon, εταιρία ολλανδικού δικαίου, και η Glaxo Wellcome plc, εταιρία αγγλικού δικαίου.

4 Στις 22 Φεβρουαρίου 1996, η προσφεύγουσα Merck & Co. Inc. έλαβε αντίγραφο των προσβαλλομένων αποφάσεων στο πλαίσιο εκκρεμούς ενώπιον του Δικαστηρίου προδικαστικής παραπομπής (υπόθεση C-267/95, Merck).

5 Η υπόθεση αυτή, όπως και η παρόμοια υπόθεση Beecham (C-268/95), αφορούσε, πέραν ενός ζητήματος σχετικού με την ημερομηνία λήξεως της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 47 της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, το ζήτημα αν έπρεπε το Δικαστήριο, ενόψει μεταβολής των περιστάσεων ή άλλων λόγων, να εξετάσει εκ νέου ή να τροποποιήσει τις αρχές που είχε ορίσει με την απόφασή του της 14ης Ιουλίου 1981, 187/80, Merck (Συλλογή 1981, σ. 2063). Το εθνικό δικαστήριο είχε ρωτήσει αν τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης απαγορεύουν την εφαρμογή εθνικής νομοθεσίας η οποία παρέχει στον κάτοχο διπλώματος ευρεσιτεχνίας σχετικού με φαρμακευτικό προϊόν το δικαίωμα να αντιτάσσεται στην εκ μέρους τρίτου εισαγωγή του προϊόντος αυτού προερχομένου από άλλο κράτος μέλος, στην περίπτωση κατά την οποία ο κάτοχος του διπλώματος διέθεσε το προϊόν για πρώτη φορά εντός του κράτους αυτού μετά την προσχώρησή του

στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, αλλά κατά χρόνο κατά τον οποίο το προϊόν δεν μπορούσε να προστατευθεί με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για προϊόν εντός του κράτους αυτού.

Κανονιστικό πλαίσιο

6 Το άρθρο 47 της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας προβλέπει, στην παράγραφο 1, ότι, «κατά παρέκκλιση από το άρθρο 42, ο κάτοχος ή ο εξ αυτού έλκων δικαίωμα επί διπλώματος ευρεσιτεχνίας για προϊόν χημικό, φαρμακευτικό ή φυτοϋγειονομικό, το οποίο έχει κατατεθεί σε κράτος μέλος σε χρόνο κατά τον οποίο το δίπλωμα, για το προϊόν αυτό, δεν θα μπορούσε να έχει ληφθεί στην Ισπανία για το ίδιο προϊόν, μπορεί να επικαλεστεί το δικαίωμα που απορρέει από το δίπλωμα αυτό προκειμένου να εμποδίσει την εισαγωγή και την εμπορία του σχετικού προϊόντος στο ή τα παρόντα κράτη μέλη όπου το προϊόν αυτό προστατεύεται με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, ακόμα και αν το προϊόν αυτό ετέθη για πρώτη φορά σε εμπορία στην Ισπανία από τον ίδιο ή με τη συγκατάθεσή του».

7 Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του προπαρατεθέντος άρθρου 47, επίκληση του δικαιώματος αυτού μπορεί να γίνει μέχρι το τέλος του τρίτου έτους από την εισαγωγή της δυνατότητας αποκτήσεως διπλώματος ευρεσιτεχνίας για τα προϊόντα αυτά στην Ισπανία.

8 Το άρθρο 47 της Πράξεως Προσχωρήσεως προβλέπει συνεπώς, κατ' ουσίαν, ότι, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 42 της Πράξεως αυτής, ο απορρέων από την προπαρατεθείσα απόφαση της 14ης Ιουλίου 1981, Merck, κανόνας δεν έχει εφαρμογή στα φαρμακευτικά προϊόντα κατά τη διάρκεια μιας ορισμένης μεταβατικής περιόδου. Το άρθρο 42 της Πράξεως Προσχωρήσεως καταργεί, από την 1η Ιανουαρίου 1986 και κάνοντας έμμεση αναφορά στα άρθρα 30 και 34 της Συνθήκης, τους ποσοτικούς περιορισμούς επί των εισαγωγών και εξαγωγών, καθώς και όλα τα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος που υφίστανται μεταξύ της Κοινότητας και της Ισπανίας.

9 Το πρωτόκολλο αριθ. 8 της Πράξεως Προσχωρήσεως, για τα ισπανικά διπλώματα ευρεσιτεχνίας, επιβάλλει στο Βασίλειο της Ισπανίας να καταστήσει τη νομοθεσία του περί των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας συμβατή με το επίπεδο προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας που έχει επιτευχθεί στην Κοινότητα. Προς τούτο, προβλέπει ότι το κράτος αυτό πρέπει, το αργότερο στις 7 Οκτωβρίου 1992, να προσχωρήσει στη Σύμβαση του Μονάχου, της 5ης Οκτωβρίου 1973, για το ευρωπαϊκό δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, και να εισαγάγει στην εθνική νομοθεσία του διάταξη επιτρέπουσα τη δυνατότητα αποκτήσεως διπλώματος ευρεσιτεχνίας για τα φαρμακευτικά προϊόντα. Με τον νόμο 11/1986, της 20ής Μαρτίου 1986, περί των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η Ισπανία θέσπισε τη δυνατότητα αποκτήσεως διπλώματος ευρεσιτεχνίας για τα φαρμακευτικά προϊόντα από της 7ης Οκτωβρίου 1992. Με την απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1996, C-267/95 και C-268/95, Merck και Beecham (Συλλογή 1996, σ. I-6285), το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 του άρθρου 47 μεταβατική περίοδο έληξε στις 6 Οκτωβρίου 1995.

10 Σύμφωνα με το άρθρο 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας:

«1. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992, σε περίπτωση σοβαρών και ενδεχομένως παρατεινόμενων δυσχερειών σε ένα τομέα οικονομικής, δραστηριότητας, καθώς και δυσχερειών που μπορούν να επιφέρουν σοβαρή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης σε ορισμένη περιοχή, ένα νέο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει να του επιτραπεί η λήψη διασφαλιστικών μέτρων για να εξισορροπήσει την κατάσταση και να προσαρμόσει τον εν λόγω τομέα στην οικονομία της κοινής αγοράς.

Με τους ίδιους όρους, ένα παρόν κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει να του επιτραπεί η λήψη διασφαλιστικών μέτρων έναντι ενός ή και των δύο νέων κρατών μελών.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1995 για τα προϊόντα και τους τομείς για τους οποίους προβλέπονται μεταβατικά μέτρα παρέκκλισης ισοδύναμης διάρκειας κατά την παρούσα πράξη.

2. Μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου κράτους, η Επιτροπή ορίζει με επείγουσα διαδικασία τα διασφαλιστικά μέτρα που θεωρεί αναγκαία και προσδιορίζει συγχρόνως τους όρους και τον τρόπο εφαρμογής τους.

Σε περίπτωση σοβαρών οικονομικών δυσχερειών και με ρητή αίτηση του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, η Επιτροπή αποφασίζει μέσα σε προθεσμία πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της αίτησης που συνοδεύεται από τα σχετικά δικαιολογητικά στοιχεία. Τα κατ' αυτόν τον τρόπο αποφασιζόμενα μέτρα είναι αμέσως εκτελεστά.

(...)

3. Τα μέτρα που έχουν επιτραπεί δυνάμει της παραγράφου 2 μπορούν να παρεκκλίνουν από τους κανόνες της Συνθήκης ΕΟΚ, της Συνθήκης ΕΚΑΧ και της παρούσας πράξης κατά το μέτρο και τις προθεσμίες που είναι απόλυτα αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 1. Κατά προτεραιότητα πρέπει να επιλέγονται τα μέτρα που διαταράσσουν κατά το δυνατό λιγότερο τη λειτουργία της κοινής αγοράς.

(...)»

11 Η πρώτη αιτιολογική σκέψη εκάστης των προσβαλλομένων αποφάσεων (βλ. σκέψη 1 ανωτέρω) υπενθυμίζει ότι το οικείο κράτος μέλος ζήτησε από την Επιτροπή να του επιτραπεί να λάβει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως, μέτρα διασφαλίσεως για να εμποδιστεί η εισαγωγή στο έδαφός του φαρμακευτικών προϊόντων προελεύσεως Ισπανίας, τα οποία προστατεύονται με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εντός του εν λόγω κράτους μέλους, αλλά όχι εντός της Ισπανίας.

12 Σύμφωνα με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις (τέταρτη αιτιολογική σκέψη), το άρθρο 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως παρεκκλίνει από μια θεμελιώδη αρχή της Συνθήκης, την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, και επομένως, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις αναφέρουν (πέμπτη αιτιολογική σκέψη) ότι, συνεπώς, σύμφωνα με τη νομολογία αυτή και την πρακτική της Επιτροπής στο παρελθόν, το άρθρο 379 δεν μπορεί να έχει εφαρμογή.

13 Η Επιτροπή τονίζει στις προσβαλλόμενες αποφάσεις (έκτη αιτιολογική σκέψη) ότι ο σκοπός του άρθρου 379 συνίσταται στο να επιτρέψει σε ορισμένο οικονομικό τομέα, που δοκιμάζεται από σοβαρές οικονομικές δυσχέρειες δυνάμενες να παραταθούν, να εξισορροπηθεί και να προσαρμοστεί στην οικονομία της κοινής αγοράς και καταλήγει (έβδομη αιτιολογική σκέψη) ότι από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων που προσκομίστηκαν προς στήριξη των αιτήσεων μέτρων διασφαλίσεως προκύπτει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 379.

14 Το άρθρο 1 των αποφάσεων που απευθύνθηκαν στη Γαλλία και στο Βέλγιο, με το οποίο απορρίπτεται η αίτηση μέτρων διασφαλίσεως που υπέβαλε το κράτος μέλος αποδέκτης, έχει ως εξής: «Η αίτηση μέτρων διασφαλίσεως που υποβλήθηκε από το [οικείο κράτος μέλος] βάσει του άρθρου 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως και με την οποία ζητείται να εμποδιστεί η εισαγωγή [εντός του οικείου κράτους μέλους] φαρμακευτικών προϊόντων προελεύσεως Ισπανίας τα οποία προστατεύονται από δίπλωμα ευρεσιτεχνίας προϊόντος [εντός του οικείου κράτους μέλους], αλλά όχι εντός της Ισπανίας, απορρίπτεται.» Το άρθρο 1 των αποφάσεων που απευθύνθηκαν στη Δανία, στην Ιρλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο απορρίπτει την αίτηση μέτρων διασφαλίσεως, χρησιμοποιώντας παρόμοια διατύπωση και διευκρινίζοντας ότι τα εν λόγω μέτρα στόχευαν «στην επίλυση του προβλήματος που προκλήθηκε από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου του άρθρου 47 της Πράξεως Προσχωρήσεως». Το άρθρο 1 των αποφάσεων που απευθύνθηκαν στη Γερμανία και στην Αυστρία έχει επίσης παρόμοια διατύπωση, προσθέτοντας ωστόσο ότι τα εν λόγω μέτρα στόχευαν «στην παράταση της μεταβατικής περιόδου του άρθρου 47 της Πράξεως Προσχωρήσεως».

15 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν κατ' ουσίαν ότι, δεδομένου ότι πρέπει να παρέλθουν κατά μέσον όρο δέκα έτη από τον χρόνο αποκτήσεως διπλώματος ευρεσιτεχνίας για τα μόρια μέχρι τον χρόνο κατά τον οποίο το φαρμακευτικό

προϊόν που περιέχει τα μόρια θα διατεθεί στο εμπόριο, τα προϊόντα που προστατεύονται με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας εντός της Ισπανίας δεν πρέπει να διατεθούν στην αγορά πριν από το 2002 περίπου. Επομένως, πρέπει να ληφθούν μέτρα διασφαλίσεως, κατά παρέκκλιση από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας, όσον αφορά τα φαρμακευτικά προϊόντα προελεύσεως Ισπανίας, αυτό δε μέχρι το 2002.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

16 Το δικόγραφο της προσφυγής πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 29 Απριλίου 1996. Η Επιτροπή υπέβαλε στις 3 Ιουλίου 1996 ένσταση απαραδέκτου, στηριζόμενη στο άρθρο 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας. Οι προσφεύγουσες κατέθεσαν τις παρατηρήσεις τους στις 19 Αυγούστου 1996.

17 Με την προσφυγή τους, οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει τις προσβαλλόμενες αποφάσεις·

— να αναγνωρίσει ότι η Επιτροπή πρέπει να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που της επιβάλλει το άρθρο 176 της Συνθήκης, αντικαθιστώντας ιδίως τις προσβαλλόμενες αποφάσεις από της ημερομηνίας εκδόσεώς τους, παρά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

18 Η Επιτροπή ζητεί με την ένσταση απαραδέκτου από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει απαράδεκτη την προσφυγή·

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

19 Στις 6 Σεπτεμβρίου, 3 Οκτωβρίου και 9 Οκτωβρίου 1996, τρεις ενώσεις εισαγωγέων φαρμακευτικών προϊόντων, η Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, η Asociación de Exportadores Españoles de Productos Farmacéuticos και η Vereniging Euro Specialités, ζήτησαν να παρέμβουν προς στήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής. Οι διάδικοι δεν προέβαλαν αντιρρήσεις όσον αφορά τις αιτήσεις αυτές.

Επί του παραδεκτού της προσφυγής

Επιχειρήματα των διαδίκων

20 Οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις είναι γενικής ισχύος. Ωστόσο, υποστηρίζουν ότι ένα μέτρο γενικής ισχύος μπορεί επίσης να αφορά ατομικά ορισμένους επιχειρηματίες (απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89, Codorniu κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-1853, σκέψη 19).

21 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική τους κατάσταση, καθόσον είναι πολύ σημαντική η δραστηριότητά τους που αφορά την έρευνα και την ανάπτυξη νέων προϊόντων. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις έχουν ως συνέπεια τη σημαντική μείωση της πραγματικής διάρκειας ισχύος των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας των προϊόντων τους. Υπενθυμίζουν ότι η σοβαρότητα των συνεπειών που ένα μέτρο παράγει για μια επιχείρηση έχει θεωρηθεί από την κοινοτική νομολογία

ως ικανή να εξατομικεύσει την εν λόγω επιχείρηση (προπαρατεθείσα στη σκέψη 20 απόφαση Codorniu κατά Συμβουλίου και απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 1991, C-358/89, Extramet Industrie κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1991, σ. I-2501, σκέψη 17).

22 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι μπορεί σαφώς να διακριθεί μια περιορισμένη κατηγορία παρασκευαστών φαρμακευτικών προϊόντων — εκείνων που πωλούν τα προϊόντα τους στην Ισπανία και σε άλλα κράτη μέλη και των οποίων τα πωλούμενα εντός της Ισπανίας προϊόντα προστατεύονται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας εντός των λοιπών κρατών μελών, ειδικότερα εντός των κρατών μελών στα οποία απευθύνονται οι προσβαλλόμενες αποφάσεις — τους οποίους οι προσβαλλόμενες αποφάσεις αφορούν ατομικά. Ο χαρακτήρας της κατηγορίας αυτής ως «περιορισμένης ομάδας» ενισχύεται από το γεγονός ότι οι παρασκευαστές αυτοί δεν είναι σε θέση να αποσύρουν τα προϊόντα τους από την ισπανική αγορά. Συναφώς, οι προσφεύγουσες αναφέρονται στα σημεία 112 και 113 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα Fennelly στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Δεκεμβρίου 1996, Merck και Beecham όπου μνημονεύεται η σημαντική εμπορική ζημία που μια τέτοια απόφαση συνεπάγεται για τους εν λόγω παραγωγούς.

23 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή, προτού λάβει απόφαση ως προς τη σκοπιμότητα λήψεως μέτρων διασφαλίσεως, ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη τα συμφέροντά τους, πράγμα το οποίο θα οδηγούσε στην εξατομίκευσή τους σε σχέση με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1985, 11/82, Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 207, και του Πρωτοδικείου της 14ης Σεπτεμβρίου 1995, Τ-480/93 και Τ-483/93, Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2305). Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι το κείμενο και ο σκοπός του άρθρου 379, παράγραφος 3, της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας είναι πανομοιότυπα με εκείνα του άρθρου 130, παράγραφος 3, της Πράξεως περί των όρων Προσχωρήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, που προσαρτάται στη Συνθήκη περί Προσχωρήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, η οποία υπεγράφη στις 28 Μαΐου 1979 (ΕΕ ειδ. έκδ. της 19.11.1979, σ. 47, στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως της Ελλάδος), και ότι το άρθρο αυτό ερμηνεύθηκε από το Δικαστήριο στην προπαρατεθείσα ανωτέρω απόφασή του Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής ως επιβάλλον την υποχρέωση στην Επιτροπή να λαμβάνει επίσης υπόψη τα συμφέροντα και την ειδική κατάσταση των επιχειρήσεων οι οποίες είναι δυνατόν να επηρεαστούν από τα μέτρα διασφαλίσεως που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 130, παράγραφος 3.

24 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν επίσης ως εξατομικευτικό στοιχείο τις επαφές που είχαν, τόσο άμεσες όσο και έμμεσες — μέσω της European Federation of Pharmaceutical Industries Associations (EFPIA) —, με την Επιτροπή, καθώς και τη συμμετοχή τους στη διοικητική διαδικασία που κατέληξε στην έκδοση των προσβαλλομένων αποφάσεων, και το ότι τα οικονομικά στοιχεία που προσκομίστηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία προς στήριξη της αιτήσεώς τους περί λήψεως μέτρων διασφαλίσεως περιείχαν δεδομένα που τις αφορούσαν, δηλαδή μεταξύ άλλων την επωνυμία τους, τον κύκλο εργασιών τους, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας των οποίων είναι κάτοχοι, πράγμα το οποίο παρέσχε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να αναγνωρίσει την οικονομική κατάστασή τους και την ταυτότητά τους. Κατά τη γνώμη των προσφευγουσών, ακόμη και αν το στοιχείο αυτό δεν είναι ίσως ικανό να εξατομικεύσει ορισμένες επιχειρήσεις στο πλαίσιο θεσπίσεως ενός κανονισμού, είναι αντιθέτως ικανό στο πλαίσιο μιας αποφάσεως.

25 Η προσφεύγουσα Merck ισχυρίζεται επιπλέον ότι η συμμετοχή της στην εθνική δίκη στα πλαίσια της οποίας ανέκυψαν τα προδικαστικά ερωτήματα επί των οποίων το Δικαστήριο αποφάνθηκε με την προπαρατεθείσα απόφασή του Merck και Beecham είναι ικανή να την εξατομικεύσει σε σχέση με τους λοιπούς παρασκευαστές φαρμακευτικών προϊόντων.

26 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν τέλος ότι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι κανένα από τα προαναφερθέντα στοιχεία, αν θεωρηθούν μεμονωμένα, δεν είναι ικανό να τις εξατομικεύσει σε σχέση με τις αποφάσεις, όλα τα στοιχεία, αν θεωρηθούν ως σύνολο, παράγουν το αποτέλεσμα αυτό.

27 Τέλος, οι προσφεύγουσες παρατηρούν ότι αν η προσφυγή τους κριθεί παραδεκτή, αυτό δεν μπορεί να παράσχει σε οιονεί απεριόριστο αριθμό επιχειρήσεων το δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής κατ' αποφάσεως γενικής ισχύος, συνιστώντας προηγούμενο δυνάμενο να προκαλέσει καταχρηστικές προσφυγές υπό την έννοια της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 5ης Ιουλίου 1996, Τ-398/94, Kahn Scheepvaart κατά Επιτροπής (Συλλογή 1996, σ. II-477, σκέψη 50).

28 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις είναι γενικής ισχύος για όλα τα πρόσωπα, πλην των κρατών μελών που είναι αποδέκτες.

29 Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις παράγουν έννομα αποτελέσματα έναντι κατηγοριών προσώπων οριζομένων κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση της 14ης Ιουνίου 1983, 231/82, Spijker κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 2559, σκέψη 9), τέτοιου είδους μέτρα δεν αφορούν ατομικά τα θιγόμενα πρόσωπα.

30 Ωστόσο, αν το Πρωτοδικείο θεωρήσει ότι η γενική ισχύς μιας πράξεως δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να αφορά ατομικά τα θιγόμενα πρόσωπα, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, εν πάση περιπτώσει, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν αφορούν ατομικά τις προσφεύγουσες.

31 Η Επιτροπή αμφισβητεί το επιχείρημα που οι προσφεύγουσες αντλούν από τις προπαρατεθείσες στις σκέψεις 20 και 21 αποφάσεις Codorniu κατά Συμβουλίου και Extramet Industrie κατά Συμβουλίου. Αντίθετα προς την υφιστάμενη στις δύο αυτές υποθέσεις κατάσταση, η έκδοση των προσβαλλομένων αποφάσεων δεν εμπόδισε την εκτέλεση ορισμένων συμβάσεων ούτε την άσκηση ορισμένων υφιστάμενων ειδικών δικαιωμάτων. Ομοίως, οι προσφεύγουσες δεν στερήθηκαν κάποιο ειδικό δικαίωμα, διότι δεν έχουν κανένα δικαίωμα επί της εξακολουθήσεως της παρεκκλίσεως του άρθρου 47 της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, και η λήξη της μεταβατικής περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο αυτό δεν τους αφαιρεί τα δικαιώματα που αντλούν από τα διπλώματά τους ευρεσιτεχνίας εντός άλλων κρατών μελών της ΕΚ.

32 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι προσφεύγουσες στήριξαν την άποψή τους περί υπάρξεως περιορισμένου κύκλου παρασκευαστών φαρμακευτικών προϊόντων στο γεγονός ότι οι προβαλλόμενες αποφάσεις είναι δυνατόν να επηρεάσουν δυσμενώς την οικονομική κατάστασή τους. Το γεγονός αυτό δεν αρκεί για να μπορεί να θεωρηθεί ότι οι αποφάσεις αφορούν ατομικά και άμεσα κάποιους επιχειρηματίες, ελλείψει ειδικών περιστάσεων που να τους εξατομικεύουν (απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Οκτωβρίου 1994, Τ-32/93, Ladbroke κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1015, σκέψη 41).

33 Όσον αφορά το επιχείρημα που αντλούν οι προσφεύγουσες από τις προπαρατεθείσες στη σκέψη 23 αποφάσεις Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής και Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, καθώς και από την ταυτότητα διατυπώσεως του άρθρου 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας και του άρθρου 130 της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ελλάδος, η Επιτροπή τονίζει ότι η υποχρέωση την οποία αυτή υπείχε, σύμφωνα με τις εν λόγω αποφάσεις, ώστε να λάβει υπόψη τα συμφέροντα των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, στηριζόταν στην ύπαρξη μιας πραγματικής καταστάσεως η οποία χαρακτήριζε τις επιχειρήσεις αυτές σε σχέση με τους υπόλοιπους επιχειρηματίες.

34 Η Επιτροπή αμφισβητεί επίσης τα επιχειρήματα των προσφευγουσών σχετικά με τη συμμετοχή τους στη διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση των προσβαλλομένων αποφάσεων. Η συμμετοχή αυτή θα μπορούσε να τις εξατομικεύσει έναντι των εν λόγω αποφάσεων, μόνον αν η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να τις ακούσει. Κατά την Επιτροπή, καμία σχετική διάταξη της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας δεν την υποχρεώνει να ακολουθεί, κατά την έκδοση μιας πράξεως όπως οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, διαδικασία παρέχουσα δικαίωμα ακροάσεως στα πρόσωπα μιας κατηγορίας αντίστοιχης με εκείνη των προσφευγουσών.

35 Η Επιτροπή αντικρούει, τέλος, το επιχείρημα της προσφεύγουσας Merck, το οποίο αντλεί από την ιδιότητά της ως διαδίκου στην εθνική δίκη που έδωσε λαβή στην προπαρατεθείσα απόφαση Merck και Beecham. Ένα τέτοιο γεγονός, για να μπορεί να εξατομικεύσει την προσφεύγουσα Merck έναντι των προσβαλλομένων αποφάσεων, πρέπει, κατά την Επιτροπή, να έχει κάποια σημασία στο πλαίσιο της εκδόσεως των εν λόγω αποφάσεων, υπό την έννοια ότι πρέπει να έχει κάποια σχέση με τις προσβαλλόμενες πράξεις.

36 Η Επιτροπή καταλήγει ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν αφορούν ατομικά τις προσφεύγουσες· τις αφορούν μόνον υπό την αντικειμενική ιδιότητα του παρασκευαστή φαρμακευτικών προϊόντων, όπως αφορούν και κάθε άλλον επιχειρηματία στην ίδια αγορά.

Η εκτίμηση του Πρωτοδικείου

37 Κατά το άρθρο 114 του Κανονισμού Διαδικασίας, αν ένας διάδικος το ζητήσει, το Πρωτοδικείο κρίνει επί του απαραδέκτου χωρίς να εισέλθει στην ουσία, υπό τις προϋποθέσεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου αυτού. Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, δεδομένου ότι έχει επαρκώς διαφωτιστεί από την εξέταση των εγγράφων της δικογραφίας, παρέλκει η διεξαγωγή της προφορικής διαδικασίας.

38 Το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης ορίζει ότι «κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται (...) να ασκεί προσφυγή κατά των αποφάσεων (...) που, αν και εκδίδονται ως κανονισμοί ή αποφάσεις που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο, το αφορούν άμεσα και ατομικά».

39 Κατά πάγια νομολογία, η λήψη μέτρων διασφαλίσεως υπό μορφή αποφάσεων απευθυνομένων στα κράτη μέλη αποτελεί πράξη κανονιστικού χαρακτήρα για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις (διάταξη του Πρωτοδικείου της 21ης Φεβρουαρίου 1995, Τ-117/94, Associazione argicoltori della provincia di Rovigo κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-455, σκέψεις 23 έως 25, προπαρατεθείσα στη σκέψη 23 απόφαση Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 180 έως 186, απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, Τ-481/93 και Τ-484/93, Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2941, σκέψεις 87 και 88, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 27 απόφαση Kahn Scheepvaart κατά Επιτροπής, σκέψη 39). Η απόφαση με την οποία απορρίπτεται η λήψη τέτοιων μέτρων έχει τον ίδιο κανονιστικό χαρακτήρα για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις.

40 Έχει διευκρινιστεί με τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου ότι, υπό ορισμένες περιστάσεις, ακόμη και μια κανονιστική πράξη έχουσα εφαρμογή στο σύνολο των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών μπορεί να αφορά ατομικά ορισμένους από αυτούς (προπαρατεθείσες στη σκέψη 21 αποφάσεις Extramet Industrie κατά Συμβουλίου, σκέψεις 13 και 14, και, στη σκέψη 20, Codorniu κατά Συμβουλίου, σκέψη 19· διάταξη του Πρωτοδικείου της 11ης Ιανουαρίου 1995, Τ-116/94, Cassa nazionale di previdenza ed assistenza a favore degli avvocati e procuratori κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1995, σ. II-1, σκέψη

26· προπαρατεθείσα στη σκέψη 39 απόφαση Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 50). Σε μια τέτοια περίπτωση, η κοινοτική πράξη μπορεί να έχει κανονιστικό χαρακτήρα και συγχρόνως χαρακτήρα αποφάσεως έναντι ορισμένων ενδιαφερομένων επιχειρηματιών.

41 Ωστόσο, ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι μια πράξη το αφορά άμεσα και ατομικά παρά μόνον αν θίγεται από την εν λόγω πράξη λόγω ορισμένων ιδιαίτερων ιδιοτήτων ή μιας πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, 942, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 20 απόφαση Codorniu κατά Συμβουλίου, σκέψη 20· απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Απριλίου 1995, Τ-12/93, CCE de Vittel κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1247, σκέψη 36, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 39 απόφαση Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ., σκέψη 51).

42 Επομένως, πρέπει να ερευνηθεί αν, εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες θίγονται από τις προσβαλλόμενες αποφάσεις λόγω ορισμένων ιδιαίτερων ιδιοτήτων ή αν υφίσταται πραγματική κατάσταση που τις χαρακτηρίζει, όσον αφορά τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, σε σχέση με κάθε άλλον επιχειρηματία.

43 Οι προσεύγουσες υποστήριξαν ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις επηρεάζουν αρνητικά την οικονομική τους κατάσταση, καθόσον έχουν ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της πραγματικής διάρκειας ισχύος των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που κατέχουν, πράγμα το οποίο συνιστά μια πραγματική κατάσταση ικανή να τις εξατομικεύσει, όσον αφορά τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, σε σχέση με κάθε άλλον επιχειρηματία.

44 Συναφώς, διαπιστώνεται κατ' αρχάς ότι, ναι μεν είναι αληθές ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, στο μέτρο που απορρίπτουν τη λήψη μέτρων διασφαλίσεως, έχουν ως αποτέλεσμα τη διατήρηση της υφισταμένης καταστάσεως ως προς ενδεχόμενη μείωση της διάρκειας ισχύος των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, πλην όμως είναι εξίσου βέβαιο ότι οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν συνεπάγονται την τροποποίηση κάποιου προϋφισταμένου δικαιώματος των κατόχων των εν λόγω διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας.

45 Συγκεκριμένα, πρέπει να διευκρινιστεί ότι το εύρος της προστασίας που παρέχεται στον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας εδράζεται στη συνδυασμένη εφαρμογή των άρθρων 30 και 36 της Συνθήκης, όπως έχουν ερμηνευθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου, μεταξύ άλλων με την προπαρατεθείσα απόφαση της 14ης Ιουλίου 1981, Merck. Κατά τη νομολογία αυτή, το δικαίωμα που ο κάτοχος διπλώματος ευρεσιτεχνίας μπορεί να προβάλει έγκειται ουσιαστικά στο αποκλειστικό δικαίωμα της πρώτης θέσεως σε κυκλοφορία του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διαθέσεώς του εντός κράτους μέλους όπου δεν υφίσταται κατά νόμο προστασία με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για το εν λόγω προϊόν (σκέψεις 9 και 10 της προπαρατεθείσας αποφάσεως της 14ης Ιουλίου 1981, Merck). Αν όμως ο κάτοχος του διπλώματος αποφασίσει να προβεί στην ως άνω διάθεση του προϊόντος, πρέπει να δεχθεί τις συνέπειες της επιλογής του όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία του προϊόντος στο εσωτερικό της κοινής αγοράς και, ειδικότερα, την αδυναμία να επικαλείται το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που κατέχει εντός ενός κράτους μέλους για να αντιταχθεί στην εισαγωγή του προϊόντος, το οποίο διαθέτει ελεύθερα στο εμπόριο, εντός άλλου κράτους μέλους όπου το εν λόγω προϊόν είναι δεκτικό προστασίας με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας (σκέψεις 11 και 13 της προπαρατεθείσας αποφάσεως της 14ης Ιουλίου 1981, Merck). Όπως τόνισε το Δικαστήριο στη σκέψη 38 της προπαρατεθείσας αποφάσεως της 5ης Δεκεμβρίου 1996, Merck και Beecham, τα προβλεπόμενα στο άρθρο 47 της Πράξεως Προσχωρήσεως μεταβατικά μέτρα ελήφθησαν υπό το φως της νομολογίας αυτής.

46 Επομένως, το εύρος του δικαιώματος που οι προσφεύγουσες αντλούν από την ιδιότητα του κατόχου διπλώματος ευρεσιτεχνίας δεν περιλαμβάνει τη δυνατότητα να επικαλούνται το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για να εμποδίζουν την εισαγωγή φαρμακευτικών προϊόντων προελεύσεως Ισπανίας μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

47 Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το άρθρο 47 της Πράξεως Προσχωρήσεως εισάγει εξαίρεση από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και ότι, κατά πάγια νομολογία, οι εξαιρέσεις αυτές πρέπει να ερμηνεύονται στενά (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Οκτωβρίου 1992, C-191/90, Generics και Harris Pharmaceuticals, Συλλογή 1992, σ. I-5335, σκέψη 41, και προπαρατεθείσα απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1996, Merck και Beecham, σκέψη 23).

48 Η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε η μεταβατική περίοδος των τριών χρόνων που προβλέπει να λήξει κατά την ημερομηνία που εξασφαλίζει το ενωρίτερο, στον σχετικό τομέα, την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων στην Ισπανία (προπαρατεθείσα απόφαση Merck και Beecham, σκέψη 24).

49 Πρέπει να υπενθυμιστεί, επιπλέον, ότι οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες γνώριζαν κάλλιστα, το αργότερο από της 26ης Μαρτίου 1986, ημερομηνίας δημοσιεύσεως του ισπανικού νόμου 11/89, της 20ής Μαρτίου 1986, περί των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ο οποίος προβλέπει τη δυνατότητα προστασίας με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας των φαρμακευτικών προϊόντων από τις 7 Οκτωβρίου 1992, ότι η μεταβατική περίοδος θα έληγε στο τέλος του τρίτου έτους από της τελευταίας αυτής ημερομηνίας.

50 Υπό τις συνθήκες αυτές, το επιχείρημα που οι προσφεύγουσες αντλούν από την προπαρατεθείσα στη σκέψη 20 ανωτέρω απόφαση Codorniu κατά Συμβουλίου, δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Συγκεκριμένα, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλεστούν την ύπαρξη κάποιου δικαιώματος επί της παρατάσεως μιας πραγματικής καταστάσεως η οποία είναι διαχρονικά περιορισμένη, καθόσον συνδέεται με τη λήξη συγκεκριμένης προθεσμίας, και στηρίζεται σε μεταβατική παρέκκλιση από μια θεμελιώδη αρχή της εσωτερικής αγοράς, όπως είναι η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.

51 Επομένως, το γεγονός ότι η εξάλειψη της καταστάσεως που απορρέει από τη μεταβατική περίοδο του άρθρου 47 της Πράξεως Προσχωρήσεως έχει αρνητικές συνέπειες στην οικονομική κατάσταση των προσφευγουσών δεν είναι ικανό να τις εξατομικεύσει, όσον αφορά τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, σε σχέση με κάθε άλλον επιχειρηματία.

52 Επιπλέον, οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι τελούν σε πραγματική κατάσταση ανάλογη με εκείνη της επιχειρήσεως Extramet Industrie στην προπαρατεθείσα στη σκέψη 21 υπόθεση Extramet Industrie κατά Συμβουλίου, η οποία αποτελούσε τον κύριο εισαγωγέα, τελικό χρήστη και κύριο ανταγωνιστή του μοναδικού κοινοτικού παραγωγού του προϊόντος για το οποίο είχε εκδοθεί ο προσβληθείς στην εν λόγω υπόθεση κανονισμός αντιντάμπινγκ. Επομένως, ούτε το επιχείρημα των προσφευγουσών που αντλούν από την απόφαση αυτή μπορεί να γίνει δεκτό.

53 Η προσφεύγουσα Merck ισχυρίστηκε ότι η ιδιότητά της ως διαδίκου σε εθνική δίκη η οποία έδωσε λαβή στην προπαρατεθείσα απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1996, Merck και Beecham, μπορεί να την εξατομικεύσει, όσον αφορά τις προσβαλλόμενες αποφάσεις.

54 Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι τα προδικαστικά ερωτήματα επί των οποίων το Δικαστήριο κλήθηκε να αποφανθεί αφορούσαν, πέραν του ζητήματος της διάρκειας του προβλεπομένου από την Πράξη Προσχωρήσεως μεταβατικού καθεστώτος, το ζήτημα αν η αρχή της αναλώσεως του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας, όπως διατυπώθηκε από το Δικαστήριο στην προπαρατεθείσα απόφαση της 14ης Ιουλίου 1981, Merck, έπρεπε να επανεξεταστεί ενόψει των ειδικών περιστάσεων που ανέφερε η διάταξη περί παραπομπής (προπαρατεθείσα απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1996, Merck και Beecham, σκέψη 14).

55 Εν προκειμένω, πέραν του ότι το αντικείμενο και ο σκοπός της εθνικής δίκης που έδωσε λαβή στην προπαρατεθείσα απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1996, Merck και Beecham, διαφέρουν από τα αντίστοιχα των προσβαλλομένων αποφάσεων, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η ιδιότητα του διαδίκου σε εθνική δίκη, κατά τη διάρκεια της οποίας τέθηκαν ζητήματα συναφή με εκείνα που αφορούν το κύρος πράξεως προσβαλλομένης ενώπιον του κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου, δεν μπορεί από μόνη της να εξατομικεύσει τον προσφεύγοντα, όσον αφορά την πράξη αυτή, δεδομένου ότι κάθε επιχειρηματίας που ανήκει στην ίδια κατηγορία με τον προσφεύγοντα είναι σε θέση να ασκήσει προσφυγή προβάλλοντας τα ίδια ζητήματα ενώπιον εθνικού δικαστηρίου.

56 Επομένως, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί.

57 Οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν ότι ανήκουν σε μια περιορισμένη κατηγορία παρασκευαστών φαρμακευτικών προϊόντων — εκείνων που πωλούν τα προϊόντα τους στην Ισπανία και σε άλλα κράτη μέλη και των οποίων τα προϊόντα που πωλούνται στην Ισπανία προστατεύονται με διπλώματα ευρεσιτεχνίας εντός των άλλων κρατών μελών, ειδικότερα εντός των κρατών μελών τα οποία αφορούν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις — τους οποίους οι προσβαλλόμενες αποφάσεις αφορούν ατομικά.

58 Συναφώς, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, για να μπορεί η ύπαρξη ενός περιορισμένου κύκλου επιχειρηματιών να έχει σημασία ως στοιχείο εξατομικεύσεως των εν λόγω επιχειρηματιών όσον αφορά την προσβαλλόμενη πράξη, πρέπει, σύμφωνα με την κοινοτική νομολογία, να συντρέχουν σωρευτικώς τρεις προϋποθέσεις (βλ., για παράδειγμα, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Μαΐου 1987, 97/85, Union Deutsche Lebensmittelwerke κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 2265, σκέψεις 10 και 11, της 15ης Φεβρουαρίου 1996, C-209/94 P, Buralux κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-615, σκέψεις 33 και 34, και

απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Δεκεμβρίου 1994, T-489/93, Unifruit Hellas κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-1201, σκέψεις 25 έως 27, προπαρατεθείσα στη σκέψη 23 απόφαση Antillean Rice Mills κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 73 έως 76, αποφάσεις της 10ης Ιουλίου 1996, T-482/93, Weber κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-609, σκέψεις 63 έως 65 και 69, της 7ης Σεπτεμβρίου 1996, T-298/94, Roquette Frères κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. II-1531, σκέψεις 41 έως 43). Πρώτον, οι εν λόγω επιχειρηματίες πρέπει να τελούν σε κατάσταση που να τους χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλον επιχειρηματία τον οποίο αφορά η προσβαλλόμενη πράξη. Δεύτερον, η μεταβολή της καταστάσεώς τους, στοιχείο που τους προσδίδει οριστικά ιδιαίτερο χαρακτήρα κλείνοντας τον εν λόγω περιορισμένο κύκλο, πρέπει να οφείλεται στην έκδοση της προσβαλλομένης πράξεως. Τρίτον, το όργανο το οποίο εκδίδει την προσβαλλόμενη πράξη πρέπει να έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη, κατά την έκδοση της εν λόγω πράξεως, την ιδιαίτερη κατάσταση των επιχειρηματιών αυτών (βλ. την προπαρατεθείσα στη σκέψη 23 απόφαση Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 31, και απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1990, C-152/88, Sofrimport κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-2477, σκέψη 11).

59 Έτσι, στην προπαρατεθείσα στη σκέψη 23 απόφασή του, Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής (σκέψη 31), το Δικαστήριο θεώρησε ότι η επίμαχη απόφαση μπορούσε να θεωρηθεί ότι αφορούσε ατομικά τις προσφεύγουσες, ως μέλη περιορισμένου κύκλου επιχειρηματιών ειδικά θιγομένων από την επίδικη απόφαση που επέτρεπε τη λήψη μέτρων διασφαλίσεως, για τρεις λόγους: πρώτον, λόγω της υπάρξεως συμβάσεων που είχαν ήδη συναφθεί και των οποίων η εκτέλεση συνέπεσε κατά την περίοδο εφαρμογής της εν λόγω αποφάσεως, δεύτερον, λόγω του ότι η εκτέλεση των εν λόγω συμβάσεων είχε εμποδιστεί από την επίδικη απόφαση και, τρίτον, λόγω του ότι οι επιχειρηματίες αυτοί είχαν προσδιοριστεί ή μπορούσαν να προσδιοριστούν ατομικά από την Επιτροπή ενόψει των προϋποθέσεων που επιβάλλει το άρθρο 130, παράγραφος 3, της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ελλάδος όσον αφορά την προηγούμενη έρευνα.

60 Ομοίως, με την προπαρατεθείσα στη σκέψη 58 απόφασή του, Sofrimport κατά Επιτροπής (σκέψη 11), το Δικαστήριο θεώρησε ότι ο επίδικος κανονισμός αφορούσε ατομικά τους εισαγωγείς των οποίων τα προϊόντα βρίσκονταν υπό διαμετακόμιση προς την Κοινότητα κατά τον χρόνο ενάρξεως ισχύος του εν λόγω κανονισμού, καθόσον, αφενός, οι ενδιαφερόμενοι αποτελούσαν έναν περιορισμένο κύκλο, επαρκώς χαρακτηριζόμενο σε σχέση με όλους τους άλλους εισαγωγείς του ίδιου προϊόντος και μη δυνάμενο να διευρυνθεί μετά την έναρξη ισχύος του επίδικου κανονισμού, και, αφετέρου, ο κανονισμός στον

οποίο στηρίχθηκε ο επίδικος κανονισμός, που όριζε τις προϋποθέσεις εφαρμογής των μέτρων διασφαλίσεως στον τομέα του επίμαχου προϊόντος επέβαλλε στην Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη, κατά τη λήψη τέτοιων μέτρων, την ιδιαίτερη κατάσταση των προϊόντων υπό διαμετακόμιση.

61 Επομένως, πρέπει να ερευνηθεί αν οι τρεις αυτές προϋποθέσεις πληρούνται στην προκειμένη περίπτωση.

62 Όσον αφορά, πρώτον, την ύπαρξη χαρακτηριστικής καταστάσεως, διαπιστώνεται ότι το γεγονός ότι οι προσφεύγουσες ανήκουν σε περιορισμένη κατηγορία παρασκευαστών φαρμακευτικών προϊόντων δεν μπορεί, από μόνο του, να χαρακτηρίσει μια ιδιαίτερη κατάσταση των προσφευγουσών σε σχέση με τους λοιπούς παραγωγούς φαρμακευτικών προϊόντων της ίδιας κατηγορίας. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τα προεκτεθέντα, οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι τελούν σε πραγματική κατάσταση διαφορετική από εκείνη όλων των άλλων επιχειρηματιών τους οποίους αφορούν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, ήτοι εκείνων που πωλούν τα προϊόντα τους στην Ισπανία και σε άλλα κράτη μέλη και των οποίων τα πωλούμενα στην Ισπανία προϊόντα προστατεύονται με διπλώματα ευρεσιτεχνίας εντός των άλλων κρατών μελών, ειδικότερα εντός των κρατών μελών τα οποία αφορούν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις.

63 Δεύτερον, διαπιστώνεται ότι η μεταβολή της πραγματικής καταστάσεως στην οποία τελούσαν οι προσφεύγουσες μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου του άρθρου 47 της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας δεν αποτελεί συνέπεια της εκδόσεως των προσβαλλομένων αποφάσεων, αλλά της λήξεως της εν λόγω μεταβατικής περιόδου και της συνακόλουθης εφαρμογής των άρθρων 30 και 36 της Συνθήκης.

64 Όσον αφορά, τρίτον, την ενδεχόμενη υποχρέωση της Επιτροπής να λάβει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση των προσφευγουσών, πρέπει να υπενθυμιστεί, κατ' αρχάς, ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν την ύπαρξη μιας τέτοιας ιδιαίτερης καταστάσεως. Εντούτοις, δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες υποστήριξαν επίσης ότι η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη τα συμφέροντά τους κατά την έκδοση των προσβαλλομένων αποφάσεων, πρέπει να εξεταστεί το βάσιμο του επιχειρήματος αυτού.

65 Οι προσφεύγουσες άντλησαν το επιχείρημα αυτό από την προπαρατεθείσα στη σκέψη 23 απόφαση Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής και από το ότι το κείμενο και ο σκοπός του άρθρου 130, παράγραφος 3, της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ελλάδος είναι πανομοιότυπα με εκείνα του άρθρου 379, παράγραφος 3, της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας.

66 Μολονότι το κείμενο και ο σκοπός των δύο αυτών άρθρων είναι, πράγματι, πανομοιότυπα, τόσο η πραγματική κατάσταση από την οποία ανέκυψε η υπόθεση Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής, όσο και η φύση και το περιεχόμενο της εκδοθείσας από την Επιτροπή πράξεως διαφέρουν ριζικά από τις περιστάσεις της υπό κρίση περιπτώσεως.

67 Οι διαφορές ως προς την πραγματική κατάσταση από την οποία ανέκυψε η προπαρατεθείσα στη σκέψη 23 υπόθεση Πειραϊκή-Πατραϊκή κ.λπ. κατά Επιτροπής έγκεινται, μεταξύ άλλων, στην ύπαρξη ορισμένων συμβάσεων που είχαν ήδη συναφθεί προ της εκδόσεως της επίδικης αποφάσεως και οι οποίες δεν είχαν μπορέσει να εκτελεστούν συνεπεία της εκδόσεώς της. Αντιθέτως, στην υπό κρίση περίπτωση, η πραγματική κατάσταση που υφίστατο πριν από την έκδοση των προσβαλλομένων αποφάσεων και στην οποία τελούσαν τόσο οι προσφεύγουσες όσο και κάθε άλλος επιχειρηματίας ανήκων στην ίδια κατηγορία με αυτές παρέμεινε αμετάβλητη μετά την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων.

68 Σ' αυτό το σημείο της συλλογιστικής πρέπει να τονιστούν οι ουσιώδεις διαφορές που υφίστανται μεταξύ της εκδόσεως αποφάσεως επιτρέπουσας τη λήψη μέτρων διασφαλίσεως και της εκδόσεως μιας αποφάσεως μη επιτρέπουσας τούτο, από την άποψη της υποχρεώσεως την οποία υπέχει το όργανο να λαμβάνει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση των επιχειρηματιών που θίγονται από την απόφαση.

69 Συγκεκριμένα, είναι εύλογο να απαιτηθεί από το όργανο που προτίθεται να επιτρέψει την λήψη μέτρου διασφαλίσεως να προβαίνει προηγουμένως σε λεπτομερή ανάλυση της υφισταμένης στην αγορά καταστάσεως, η οποία θα

μεταβληθεί συνεπεία της παρεμβάσεώς του. Η παρέμβαση αυτή θα παραγάγει αιφνίδια αποτελέσματα που θα διαταράξουν την οικεία αγορά και, για τον λόγο αυτό, το όργανο υποχρεούται να επιλέξει, κατά προτεραιότητα, τα μέτρα που θα προκαλέσουν τη μικρότερη διαταραχή στη λειτουργία της κοινής αγοράς (άρθρο 130, παράγραφος 3, της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ελλάδος και άρθρο 379, παράγραφος 3, της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας). Στο πλαίσιο της αναλύσεως αυτής, το όργανο που εκδίδει την πράξη λαμβάνει γνώση της ενδεχόμενης ιδιαίτερης καταστάσεως ορισμένων επιχειρηματιών, την οποία υποχρεούται να λάβει υπόψη κατά την έκδοση της εν λόγω πράξεως.

70 Αντιθέτως, η έκδοση αποφάσεως μη επιτρέπουσας τη λήψη μέτρων διασφαλίσεως δεν έχει ως συνέπεια αιφνίδια μεταβολή των συνθηκών της αγοράς και δεν προκαλεί αποτελέσματα που διαταράσσουν την αγορά και τα οποία είναι σύμφυτα με κάθε μέτρο διασφαλίσεως. Επομένως, δεν πρέπει να διενεργείται η ανάλυση που αποσκοπεί στην επιλογή των μέτρων που διαταράσσουν το λιγότερο δυνατό τη λειτουργία της κοινής αγοράς, στα πλαίσια της οποίας η υποχρέωση την οποία υπέχει το όργανο να λάβει υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση των επιχειρηματιών προκαλεί όλα τα εξατομικευτικά αποτελέσματά της.

71 Επομένως, ελλείψει, αφενός, μιας τέτοιας υποχρεώσεως της Επιτροπής και, αφετέρου, των λοιπών προϋποθέσεων που επιβάλλει η πάγια νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου, οι προσφεύγουσες δεν ανήκουν σε περιορισμένο κύκλο επιχειρηματιών τους οποίους αφορούν ατομικά οι προσβαλλόμενες αποφάσεις.

72 Οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν, επιπλέον, ότι τόσο οι άμεσες όσο και οι έμμεσες σχέσεις τους με την Επιτροπή, καθώς και η συμμετοχή τους στη διαδικασία που οδήγησε στην έκδοση των προσβαλλομένων αποφάσεων, μπορούν να τις εξατομικεύσουν, όσον αφορά τις εν λόγω αποφάσεις, σε σχέση με κάθε άλλον επιχειρηματία.

73 Από τη νομολογία του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι το γεγονός ότι ένα πρόσωπο εμπλέκεται, κατά τον έναν ή τον άλλο τρόπο, στη διαδικασία που οδηγεί στην έκδοση κοινοτικής πράξεως δεν μπορεί να εξατομικεύσει το πρόσωπο αυτό, όσον αφορά την εν λόγω πράξη, παρά μόνον εφόσον έχουν προβλεφθεί για το πρόσωπο αυτό από την ισχύουσα κοινοτική ρύθμιση ορισμένες διαδικαστικές εγγυήσεις (διάταξη του Πρωτοδικείου της 9ης Αυγούστου 1995, T-585/93, Greenpeace κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2205, σκέψεις 56 και 63· προπαρατεθείσες στη σκέψη 39 αποφάσεις Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 55, και, στη σκέψη 27, Kahn Scheepvaart κατά Επιτροπής, σκέψεις 48 και 49, και τη νομολογία που παρατίθεται εκεί).

74 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι, στο πλαίσιο των κρίσιμων διατάξεων της Πράξεως Προσχωρήσεως της Ισπανίας και της Πορτογαλίας, δεν υφίσταται καμία διάταξη σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή, πριν από την έκδοση αποφάσεως μη επιτρέπουσας τη λήψη μέτρων διασφαλίσεως βάσει του άρθρου 379 της Πράξεως Προσχωρήσεως, οφείλει να ακολουθήσει τη διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας τα πρόσωπα της κατηγορίας στην οποία ανήκουν οι προσφεύγουσες έχουν το δικαίωμα προβολής ενδεχομένων δικαιωμάτων ή δικαίωμα ακροάσεως.

75 Επομένως, το επιχείρημα αυτό των προσφευγουσών πρέπει να απορριφθεί.

76 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι θίγονται από τις προσβαλλόμενες αποφάσεις λόγω ορισμένων ιδιαίτερων ιδιοτήτων ή ότι υφίσταται πραγματική κατάσταση που τις χαρακτηρίζει, όσον αφορά τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, σε σχέση με κάθε άλλον επιχειρηματία. Επομένως, οι προσβαλλόμενες αποφάσεις δεν τις αφορούν ατομικά.

77 Υπό τις συνθήκες αυτές, παρέλκει η έρευνα περί του αν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις αφορούν άμεσα τις προσφεύγουσες, ζήτημα, εξάλλου, το οποίο δεν τέθηκε από τους διαδίκους.

78 Επομένως, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

79 Κατόπιν των προεκτεθέντων, παρέλκει η απόφανση επί των αιτήσεων παρεμβάσεως που υπέβαλαν η Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, η Asociación de Exportadores Españoles de Productos Farmacéuticos και η Vereniging Euro Specialités προς στήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής.

Επί των δικαστικών εξόδων

80 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν και η Επιτροπή υπέβαλε σχετικό αίτημα, πρέπει να καταδικαστούν οι προσφεύγουσες αλληλεγγύως στα δικαστικά έξοδα.

81 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 6, του Κανονισμού Διαδικασίας, σε περίπτωση που παρέλκει η έκδοση αποφάσεως, το Πρωτοδικείο κανονίζει τα έξοδα κατά την κρίση του. Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις, οι υποβαλούσες αίτηση παρεμβάσεως πρέπει να φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο πενταμελές τμήμα),

διατάσσει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Καταδικάζει αλληλεγγύως τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

3) Παρέλκει η απόφανση επί των αιτήσεων παρεμβάσεως.

4) Η Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, η Asociación de Exportadores Españoles de Productos Farmacéuticos και η Vereniging Euro Specialités θα φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

Λουξεμβούργο, 3 Ιουνίου 1997.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

R. García-Valdecasas